

Kancelaria Radcy Prawnego
Arkadiusz Bądel

ul. Granitowa 85
52-235 Wrocław

NIP 657 262 20 42

+48 503 061 133
arkadiusz@mazurbadel.pl
www.mazurbadel.pl

Wrocław, dnia 19 kwietnia 2021 r.

**POLSKI ZWIĄZEK FIRM OPTYCZNYCH -
ZWIĄZEK PRACODAWCÓW
ul. KOMUNY PARYSKIEJ nr 8 lok. 4
59-700 BOLESŁAWIEC**

OPINIA PRAWNA

POLSKI ZWIĄZEK FIRM OPTYCZNYCH - ZWIĄZEK PRACODAWCÓW z siedzibą w Bolesławcu (zwany w dalszej części również „Związkiem”) zwrócił się do Kancelarii z prośbą o wydanie opinii w przedmiocie oceny zasad odpowiedzialności producentów opraw okularowych w stosunku do podmiotów świadczących usługi optyczne, jak również kontrahentów tych podmiotów będących konsumentami.

I. STAN FAKTYCZNY

Związek skupia producentów opraw okularowych. Wśród członków związku pojawiały się problemy interpretacyjne w odniesieniu do roszczeń rękojmiach i gwarancyjnych zgłaszanych do producentów opraw, związanych z zakresem odpowiedzialności w stosunku do bezpośredniego kontrahenta – podmiotu świadczącego usługi optyczne, w przeważającej mierze sprowadzających się do montażu szkieł korekcyjnych w oprawach okularowych oraz klientów tych kontrahentów będących w większości osobami fizycznymi nie prowadzącymi działalności gospodarczej (konsumentami).

II. ZAKRES OPINII

W powyżej opisanym stanie faktycznym Związek zwrócił się z zapytaniem o zajęcie stanowiska w przedmiocie udzielenia odpowiedzi na poniżej wskazane zagadnienia:

1. Jaki jest zakres czasowy odpowiedzialności z tytułu rękojmi oraz gwarancji producenta opraw okularowych przy sprzedaży opraw okularowych do zakładu optycznego nabywającego oprawy w zakresie i w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej?
2. Czy okres odpowiedzialności z tytułu rękojmi i gwarancji jest uregulowany ustawowo, czy też zależy od polityki serwisowej producenta?
3. Czy czas po jakim optyk sprzeda klientowi końcowemu oprawę okularową nabytą uprzednio od producenta wpływa na czasokres odpowiedzialności gwarancyjnej oraz rękojmi producenta wobec optyka?

III. PODSTAWY PRAWNE

1. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. *Kodeks Cywilny* (tj. z dnia 19 lipca 2019 r. Dz.U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.), zwana w dalszej części **KC**,

IV. WYWÓD PRAWNY

1. [analiza treści stosunków prawnych]

W celu udzielenia odpowiedzi na analizowane zagadnienia prawne, w pierwszej kolejności należy ustalić i opisać treść stosunków prawnych mających znaczenie z punktu widzenia analizowanej struktury prawnej.

Co do zasady, w opisanych działaniach producent oprawy okularowej (w dalszej części zwany Producentem), w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej dostarcza do zakładu świadczącego usługi optyczne i optometryczne (dalej zwanego zbiorczo Optykiem) oprawy okularowe. Optyk w ramach swojej działalności, po odpowiednim dobraniu zarówno opraw okularowych jak i właściwych soczewek, według potrzeb i zlecenia swojego kontrahenta, będącego przeważnie osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej (dalej dla potrzeb niniejszej Analizy zwanego Konsumentem), wykonuje finalny produkt w postaci okularów korekcyjnych.

Mamy zatem do czynienia z trzema grupami relacji:

- a) Producent – Optyk,
- b) Optyk – Konsument,
- c) Konsument – Producent.

Ad. a)

W pierwszej ze wskazanych relacji, przeniesienie własności opraw okularowych z producenta na rzecz Optyka będzie stanowiło realizację bądź umowy sprzedaży bądź umowy dostawy (w zależności od tego czy Producent jest wyłącznie dystrybutorem danej oprawy okularowej czy też przedmiotem jego umowy z Optykiem jest wyprodukowanie oraz dostarczenie oprawy do Optyka). Rozgraniczenie relacji w przypadku umowy dostawy oraz umowy sprzedaży w dalszej części nie jest celowe z uwagi na fakt, iż bez względu na treść stosunku prawnego w relacji Producent – Optyk, zastosowanie znajdują zapisy art. 556-582 k.c., tj. regulacje dotyczące rękojmi i gwarancji uregulowane dla umowy sprzedaży. Zgodnie bowiem z postanowieniami art. 612 k.c. *przedmiotach nieuregulowanych przepisami niniejszego tytułu, do praw i obowiązków dostawcy i odbiorcy stosuje się odpowiednio przepisy o sprzedaży*.

Ad. b)

W drugiej ze wskazanych relacji możliwe są dwa warianty:

- 1) Optyk dokonuje dalszej sprzedaży oprawy okularowej w postaci niezmienionej na rzecz konsumenta i równocześnie oferuje mu usługę dobrania, dopasowania i montażu do sprzedanej oprawy soczewek korekcyjnych w celu wykonania okularów; tym samym mamy do czynienia z dwiema równoległymi, niemniej jednak osobnymi umowami: umowy dalszej odprzedaży oprawy oraz umowy o dzieło w postaci montażu w sprzedanej oprawie soczewek;
- 2) Optyk wykonuje na bazie wybranych przez Konsumenta opraw okularowych – okulary poprzez dobranie, dopasowanie i montaż w oprawie soczewek korekcyjnych, a tym samym przedmiotem umowy jest wykonanie okularów; w tym przypadku zatem mamy jednolitą

umowę o dzieło, której przedmiotem jest dostarczenie przez Optyka materiału (oprawy i soczewek) oraz na ich bazie – wykonanie finalnego produktu – okularów.

Wskazane powyżej, pozornie zbieżne warianty, wykazują cechy osobnych konstrukcji prawnych, których konsekwencje mogą wykazywać różnice w kontekście ewentualnych roszczeń na gruncie relacji Producent – Optyk.

W pierwszym ze wskazanych wariantów Optyk, co do zasady dokonuje dalszej odsprzedaży nabytych uprzednio od Producenta opraw, a następnie wykonuje na rzecz Konsumenta okulary. Mamy więc w takim przypadku do czynienia z połączeniem umowy sprzedaży oraz umowy o dzieło. W drugim wariantcie, Optyk z własnego materiału wykonuje okulary przy użyciu zakupionych wcześniej od Producenta opraw oraz soczewek. W takiej sytuacji Optyk wykonuje na rzecz Konsumenta umowę o dzieło, której przedmiotem jest wykonanie okularów, zaś oprawa jest materiałem własnym Optyka użytym w trakcie wykonania przedmiotu umowy.

Ad. c)

W trzeciej ze wskazanych relacji, nie ma bezpośredniego węzła obligacyjnego pomiędzy Producentem a Konsumentem, tym niemniej w specyficznych okolicznościach może pojawić się roszczenie Konsumenta bezpośrednio od Producenta na gruncie reżimu odpowiedzialności z za produkt niebezpieczny lub w zakresie roszczeń rękojmiowych czy gwarancyjnych w zakresie pochodnego stosunku prawnego, którego źródło leży w relacji Konsument - Optyk.

Szczegółowe rozpisanie reżimów odpowiedzialności będzie przedmiotem dalszej części niniejszej Opinii.

2. [Odpowiedzialność tytułu rękojmi - podstawowe zasady i źródło]

Odpowiedzialność sprzedawcy względem kupującego (również poprzez odesłanie wynikające z art. 612 k.c. – odpowiedzialność dostawcy względem odbiorcy w przypadku, gdy mamy do czynienia z umową dostawy), stosownie do postanowień art. 556 k.c. i następnich, jest odpowiedzialnością ustawową. Jej powstanie wynika z samego faktu zawarcia umowy sprzedaży, czy też dostawy. Pomijając, ewentualne modyfikacje tego reżimu odpowiedzialności (co do zakresu oraz zasad ich dokonywania opiniujący odsyła do dalszej części wyводу), jego obowiązywanie o treści ustawowej jest niezależne od polityki serwisowej oraz osobnych oświadczeń Producenta.

Odpowiedzialność z tytułu rękojmi pojawia się wyłącznie w relacji sprzedawca - kupujący (w analizowanej sytuacji Producent - Optyk) i w razie dalszej odsprzedaży oprawy okularowej przez Kupującego, odpowiedzialność z tytułu rękojmi nie przechodzi „automatycznie wraz z produktem”. Na podstawie przepisów o rękojmi odpowiedzialność może ponieść tylko sprzedawca. Nie ma znaczenia, kto był producentem lub importerem rzeczy ani kto faktycznie uczestniczył w zawieraniu umowy sprzedaży (np. pełnomocnik).

Odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi powstaje na mocy ustawy i ma charakter obiektywny. Do powstania tego rodzaju odpowiedzialności wystarczy istnienie wady. Odpowiedzialność sprzedawcy w tym zakresie jest niezależna od jego wiedzy o istnieniu wady ani od jego winy (zob. wyr. SN z 10.12.2015 r., V CSK 210/15, Legalis). W związku z tym sprzedawca nie może się uwolnić od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, wykazując, że nie ponosi winy za powstanie wady w rzeczy sprzedanej bądź że nie wiedział lub nie mógł wiedzieć, że rzecz sprzedana jest wadliwa (zob. Z. Gawlik, w: A. Kidyba, Komentarz KC, t. 3, Część szczególna, 2014, art. 556, teza 1 i n.).(vide Kodeks cywilny. Komentarz red. prof. dr hab. Mariusz Załucki, Rok: 2020, Leglis).

Podstawową cechą odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi za wady rzecz sprzedanej jest zaostrenie jej w stosunku do ogólnych zasad dotyczących nienależytego wykonania zobowiązania. Jest to odpowiedzialność na zasadzie ryzyka, także bezwzględna, obiektywna (por. S. Buczkowski, w: Komentarz KC, t. 2, 1972, s. 1299), co ma głównie akcentować brak możliwości uwolnienia się od niej poprzez wykazanie braku winy własnej sprzedawcy (por. art. 471 KC), czy też winy osoby, którą się on posłużył (por. art. 474 KC), a nawet poprzez wykazanie braku wiedzy takich podmiotów – o wystąpieniu, czy możliwości wystąpienia wady. Ta ostatnia cecha prowadzi do określenia jej wręcz jako odpowiedzialności "absolutnej" (tak A. Brzozowski, w: K. Pietrzykowski, Komentarz KC, t. 2, 2015, s. 304-305; C. Żuławska, w: G. Bieniek, Komentarz KC, t. 2, 2011, s. 55). Zasadniczą przesłanką odpowiedzialności sprzedawcy względem kupującego, zgodnie z art. 556 KC jest wykazanie, że przedmiot sprzedaży dotknięty jest wadą fizyczną lub wadą prawną. Istota wady fizycznej wynika z uregulowania art. 556¹ KC, natomiast wady prawnej z art. 556³ KC. (Kodeks cywilny. Komentarz red. prof. dr hab. Edward Gniewek, prof. dr hab. Piotr Machnikowski, Rok: 2019, Legalis).

3. [Odpowiedzialność tytułu rękojmi - terminy]

Odpowiedzialność z tytułu rękojmi nie jest odpowiedzialnością absolutną i bezterminową.

Zgodnie z podstawową zasadą wynikającą z treści art. 568 § 1 Sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi, **jeżeli wada fizyczna zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat**, a gdy chodzi o wady nieruchomości - przed upływem pięciu lat **od dnia wydania rzeczy kupującemu**. Jeżeli kupującym jest konsument, a przedmiotem sprzedaży jest używana rzecz ruchoma, odpowiedzialność sprzedawcy może zostać ograniczona, nie mniej niż do roku od dnia wydania rzeczy kupującemu.

W przypadku relacji Producent - Optyk, zasadniczym terminem rękojmi przy sprzedaży (dostawie) opraw okularowych będzie zatem terminu dwuletni. Początkiem biegu terminu uprawnień z tytułu rękojmi jest przy tym, **moment wydania rzeczy kupującemu**. Dalsza odsprzedaż towaru przez Optyka, czy też użycie jego do wykonania okularów, nie wpływa na bieg terminów odpowiedzialności z tytułu rękojmi Producenta względem Optyka. Tym samym dalsza odsprzedaż czy wykonanie okularów przez Optyka pozostaje bez wpływu na big terminu odpowiedzialności z tytułu rękojmi Producenta względem Optyka.

W kontekście czasowych ograniczeń odpowiedzialności z tytułu rękojmi, zwrócić należy również uwagę na kolejne przepisy ograniczające bądź regulujące czasookres i zakres korzystania z uprawnień wynikających z reżimu odpowiedzialności rękojmianej.

Zgodnie z postanowieniami art. 563 § 1 KC, w przypadku sprzedaży między przedsiębiorcami, kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi, **jeżeli nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o wadzie**, a w przypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej stwierdzeniu.

Wskazana regulacja oparta jest na założeniu, że kupujący będący przedsiębiorcą powinien dołożyć należytej staranności przyjmując rzecz, przy czym jego konstrukcja nie jest precyzyjna i jasna. Brak jest „sztywnego terminu”, a ustawodawca poprzestaje na stwierdzeniu, iż zbadanie rzeczy winno nastąpić w czasie i sposób przyjęty przy rzeczach danego rodzaju. Oceny danego przypadku należy dokonywać z perspektywy modelu rozsądnego przedsiębiorcy – czy w danej sytuacji należy oczekiwać, że rozsądny, rzetelny przedsiębiorca powinien przeprowadzić kontrolę rzeczy. Ponadto osobno rozpatrywać należy sytuację, w której dochodzi do sprzedaży jednostkowego towaru czy

też danej partii. W przypadku bowiem sprzedaży jednorazowo w większym wolumenie, przyjmuje się, że obowiązek weryfikacji stanu rzeczy zostanie spełniony, o ile dokonane sprawdzenia dane próbki partii towaru.

W literaturze przyjmuje się, iż utrata praw y rękojmi, wynikająca z art. 563 § 1 KC ze względu na niezbadanie rzeczy, powinna zatem zachodzić w sytuacjach wyjątkowych. Na sprzedawcy ciąży ciężar dowodu, że okoliczności wymagały – z uwagi na rodzaj rzeczy – jej zbadania (art. 6 KC) (vide Rękojmia. Odpowiedzialność sprzedawcy prof. dr hab. Fryderyk Zoll, Rok: 2018, Legalis).

Dyspozycja art. 563 § 1 KC przewiduje również drugi termin utraty uprawnienia z rękojmi. Związany jest on z obowiązkiem zawiadomienia o wadzie, która wyszła na jaw później – tj. po wydaniu towaru, zaś zastrzeżony termin (w relacjach między przedsiębiorcami) został oznaczony jako powinność niezwłocznego podjęcia działania – zgłoszenia wady.

Zwrócić przy tym uwagę należy, iż trudności dowodowe w ustaleniu dokładnego momentu wykrycia przez kupującego wady, jak również nieprecyzyjne określenie terminu notyfikacji istnienia wady sprzedającemu powodują, iż możliwość podnoszenia argumentów obronnych przeciwko roszczeniu reklamacyjnemu kupującego może okazać się znacznie utrudnione w praktyce.

Zgodnie z art. 563 § 2 KC do zachowania terminu wystarczy wysłanie, przed jego upływem, zawiadomienia o wadzie.

Wspomnieć również należy, iż z chwilą stwierdzenia istnienia wady związany jest również kolejny termin wykonywania uprawnień z tytułu rękojmi. Mianowicie zgodnie z art. 568 § 2 KC, roszczenie o usunięcie wady lub wymianę rzeczy sprzedanej na wolną od wad przedawnia się **z upływem roku, licząc od dnia stwierdzenia wady**. Jeżeli kupującym jest konsument, bieg terminu przedawnienia nie może zakończyć się przed upływem terminów określonych w § 1 zdanie pierwsze.

Tym samym, niezależnie od ogólnego dwuletniego terminu odpowiedzialności z tytułu rękojmi, roszczenia o usunięcie wady czy lub wymianę rzeczy sprzedanej na nową, nie może być realizowane po upływie roku od dnia stwierdzenia wady. Podobnie zgodnie z art. 568 § 3 KC w tym samym terminie kupujący może złożyć oświadczenie o odstąpieniu od umowy lub o obniżeniu ceny.

Przekładając powyższe na grunt analizowanej sprawy, stwierdzić należy, iż odpowiedzialność Producenta względem Optyka z tytułu rękojmi jest co do zasady niezależna od jego dalszych działań z nabytymi oprawami okularowymi. Ewentualne roszczenia reklamacyjne klientów końcowych, mogą skutkować odpowiedzialnością producenta względem Optyka, wyłącznie, jeśli zgłoszenie wady zostanie dokonane przez Optyka do Producenta w ramach wiążących na tej relacji terminów obowiązywania rękojmi.

Zwrócić jednocześnie należy uwagę na dość specyficzny i krótki termin, w jakim sprzedawca może dochodzić roszczeń opisywanych powyżej od poprzedniego sprzedawcy. Stosownie do postanowień art. 576² § 1 KC roszczenie sprzedawcy przedawnia się z upływem sześciu miesięcy. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem poniesienia kosztów przez sprzedawcę w wyniku wykonania uprawnień z tytułu rękojmi przez konsumenta, nie później jednak niż w dniu, w którym sprzedawca powinien wykonać swoje obowiązki wobec konsumenta. Jednocześnie, jeżeli sąd oddali powództwo o naprawienie szkody, stwierdzając, że strona pozwana nie była odpowiedzialna za powstanie wady rzeczy, bieg terminu przedawnienia w stosunku do wszystkich pozostałych sprzedawców nie może zakończyć się przed upływem sześciu miesięcy od dnia, w którym orzeczenie oddalające powództwo stało się prawomocne.

5. [Umowne modyfikacje zakresu odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi]

Odpowiedzialność z tytułu rękojmi, o ile powstaje z mocy prawa, to w relacji pomiędzy przedsiębiorcami może podlegać umownym modyfikacjom, ograniczeniom, czy wręcz wyłączeniem.

Zgodnie z postanowieniami art. 558 § 1 KC, Strony mogą odpowiedzialność z tytułu rękojmi rozszerzyć, ograniczyć lub wyłączyć.

Powyższe nie dotyczy relacji z konsumentem, w którym to przypadku przepisy dotyczące odpowiedzialności z tytułu rękojmi są bezwzględnie obowiązujące i możliwość ich modyfikacji została ograniczona wyłączenie do szczególnych przypadków uregulowanych ustawowo.

Modyfikacje ustawowych zasad rękojmi powinny być wyraźne oraz wynikać z regulacji umownych pomiędzy stronami. (vide Kodeks cywilny. Komentarz red. prof. dr hab. Mariusz Załucki, Rok: 2020).

Jak bowiem przyjmuje się w doktrynie, „dla skuteczności modyfikacji odpowiedzialności z tytułu rękojmi konieczne jest, aby strony w umowie w sposób wyraźny zakomunikowały wolę takich zmian. Ograniczenia, rozszerzenia bądź wyłączenia rękojmi nie można więc domniemywać, musi ono wynikać z treści umowy (wyr. SN z 7.8.2003 r., IV CKN 364/01, Legalis)” (M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Art. 450-1088. Warszawa, 2016).

Obecnie przyjmuje się jednolicie również, iż modyfikacje zakresu rękojmi nie mogą wynikać wyłącznie z jednostronnego oświadczenia sprzedawcy.

Tak również orzekł Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 13 czerwca 2017 r. (sygn. akt I ACa 1587/16, Legalis) w uzasadnieniu, którego potwierdzono, iż *dla skuteczności modyfikacji odpowiedzialności z tytułu rękojmi konieczne jest, aby strony w umowie w sposób wyraźny zakomunikowały wolę takich zmian. Ograniczenia, rozszerzenia bądź wyłączenia rękojmi nie można więc domniemywać; musi ono wynikać z treści umowy. Osoba powołująca się na korzystne dla siebie skutki modyfikacji odpowiedzialności z tytułu rękojmi w stosunku do rozwiązań ustawowych powinna przedstawić dowód na tę okoliczność. Za niedopuszczalne uznać tym samym należy umieszczenie klauzuli ograniczającej lub wyłączającej odpowiedzialność z tytułu rękojmi na fakturze.*

Powyższa orzeczenie jest o tyle istotne, że praktyka umieszczania zapisów odnoszących się do wyłącznie odpowiedzialności z tytułu rękojmi, na wystawianych faktura, (była) jest praktyką dość powszechną, zaś w świetle powyższego orzeczenia, obecnie – uznawana za nieprawidłową i nieskuteczną z punktu widzenia zamierzonego celu takiego zabiegu.

Skuteczne wyłączenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi wymaga zatem zawarcia stosowanych zapisów w dwustronnych umowach zawieranych pomiędzy przedsiębiorcami, lub też w ofertach, wzorcach umownych, odpowiedziach na zamówienia, itp., tj. w każdym elemencie regulującym zasady kontraktowe pomiędzy stronami.

Na marginesie jednocześnie wskazać należy, iż stosownie do postanowień art. 558 § 2 KC wyłączenie lub ograniczenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi będzie bezskuteczne, jeżeli sprzedawca wadę podstępnie zataił przed kupującym. W orzecnictwie podkreśla się, że "za podstępne zatajenie wady jest uważane takie umyślne działanie sprzedawcy, które ma na celu utrudnienie wykrycia wady przez kupującego. Będzie to zatem ukrycie lub zamaskowanie wadliwości, a co najmniej sytuacja, w której sprzedawca, wiedząc o istnieniu wady, nie poinformował o niej kupującego. W konsekwencji nie jest możliwe uznanie, że doszło do podstępnego zatajenia wady, gdy sprzedawca o wadzie nie wiedział" (zob. wyr. SN z 3.7.2019 r., II CSK 306/18, Legalis).

Przekładając powyższe na grunt analizowanych relacji Producent – Optyk, wskazać należy, iż możliwa jest modyfikacja zasad odpowiedzialności z Producenta względem Optyka z tytułu rękojmi, o ile takie ograniczenie wynika bezpośrednio i wyraźnie z treści łączącego strony stosunku prawnego.

5. [Odpowiedzialność z tytułu gwarancji]

Udzielenie gwarancji przy sprzedaży stanowi uprawnienie sprzedającego, nie jego obowiązek. Udzielenie gwarancji jest czynnością dobrowolną, dopiero z chwilą jej udzielenia aktualizują się ewentualne obowiązki po stronie sprzedawcy. Sprzedawca zatem może kształtować zasady swojej odpowiedzialności z tytułu gwarancji.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 577 § 1 KC, udzielenie gwarancji następuje przez złożenie oświadczenia gwarancyjnego. Oświadczenie gwarancyjne może zostać złożone również w reklamie. Tym samym należy dołożyć szczególnej staranności w zakresie prawidłowego informowania klientów o przysługiwaniu, bądź nie, gwarancji na zakupiony towar, w szczególności w zakresie reklamowania towarów w Internecie, w czym upatruje się największe ryzyko wprowadzenia w błąd – na tej podstawie klient kupujący w sklepie stacjonarnym może powoływać się na oświadczenie złożone w reklamie zobaczonej na stronie internetowej.

Ma to istotne znaczenie również w odniesieniu do konsumentów, jako że zgodnie z art. 8 pkt 6) ustawy o prawach konsumenta najpóźniej w chwili wyrażenia przez konsumenta woli związania się umową, przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta, o ile informacje te nie wynikają już z okoliczności, w sposób jasny i zrozumiały o treści usług posprzedawczych i gwarancji.

Tym samym zakres gwarancji, zasady jej realizacji oraz termin obowiązywania kształtowane są przez sprzedawcę.

Jedynie w przypadkach, gdy pomimo udzielenia gwarancji, jej treść nie pozwala na pełne odczytanie zakresu odpowiedzialności gwaranta, możliwe jest posłkowanie się przepisami w celu ustalenia zakresu uprawnień gwarancyjnych. I tak stosownie do postanowień art. 577 § 3 KC, jeżeli została udzielona gwarancja co do jakości rzeczy sprzedanej, poczytuje się w razie wątpliwości, że gwarant jest obowiązany do usunięcia wady fizycznej rzeczy lub do dostarczenia rzeczy wolnej od wad, o ile wady te ujawnią się w ciągu terminu określonego w oświadczeniu gwarancyjnym.

Jeśli termin związania gwarancją nie został określony w oświadczeniu gwarancyjnym, w myśl art. 577 § 4 KC, termin gwarancji wynosi dwa lata licząc od dnia, kiedy rzecz została kupującemu wydana.

W praktyce gwarancja przyjmuje zazwyczaj formę tzw. karty gwarancyjnej. Spełnia ona w obrocie funkcję znaku legitymacyjnego, dokumentującego fakt udzielenia gwarancji, ułatwia zamawiającemu korzystanie z uprawnień płynących z gwarancji, informuje o zakresie i trybie ich realizacji oraz ewidencjonuje dokonane świadczenia gwarancyjne.

Z uwagi na fakt, iż treść oraz zakres odpowiedzialności gwarancyjnej jest uzależniony od oświadczenia gwaranta, będzie ono miało również zasadnicze znaczenie w przypadku ustalenia kręgu osób uprawnionych do skorzystania z uprawnień gwarancyjnych.

Pierwszym uprawnionym z tytułu gwarancji jest kupujący. Uprawnienia z tytułu gwarancji mogą jednak przejść na osobę trzecią wraz z wydaniem jej ważnego dokumentu gwarancyjnego na okaziciela. W wypadku gwarancji imiennej przejście tych uprawnień może nastąpić w ramach cesji lub sukcesji ogólnej (dziedziczenie, nabycie przedsiębiorstwa).

W analizowanym kontekście, z rodzaju oraz zakresu gwarancji wynikać będą ewentualne uprawnienia klienta końcowego w stosunku do Producenta opraw okularowych. Jeśli bowiem gwarancja udzielana będzie np. w formie karty gwarancyjnej na okaziciela, legitymującej każdorazowego dysponenta produktu objętego gwarancją, jego dalsza odsprzedaż będzie uprawniała aktualnego nabywcę do realizacji uprawnień wynikających z gwarancji. W tym przypadku szczególnie istotne jest, aby karta czy inne oświadczenie gwarancyjne, wyraźnie precyzowało moment rozpoczęcia biegu zastrzeżonego terminu odpowiedzialności gwarancyjnej. W praktyce obrotu towarami do dalszej odsprzedaży powszechną praktyką jest, iż odpowiedzialnych ta powstaje z chwilą sprzedaży do klienta końcowego.

6. [Relacje gwarancji do rękojmi]

Reżimy odpowiedzialności gwarancyjnej oraz rękojmianej są niezależne od siebie. Zgodnie z art. 579 § 1 KC kupujący może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.

Zgodnie z treścią art. 579 § 3 k.c. wykonywanie przez kupującego uprawnień z gwarancji skutkuje zawieszeniem biegu terminu do wykonywania uprawnień z tytułu rękojmi, z dniem zawiadomienia sprzedawcy o wadzie. Termin ten biegnie dalej jedynie w sytuacji, gdy gwarant odmówi wykonania obowiązku wynikającego z gwarancji (od dnia odmowy gwaranta) albo od bezskutecznego upływu czasu na wykonanie tych obowiązków. Zatem w każdym przypadku, gdy kupujący korzysta z uprawnień gwarancji, termin dla uprawnień z tytułu rękojmi ulega zawieszeniu. Okoliczności wskazane w art. 579 § 3 zdanie 2 k.c. odnoszą się do sytuacji, w której kupujący nie uzyska zaspokojenia z tytułu gwarancji.

W tym przypadku nie możemy mówić, iż dojdzie do wydłużenia terminu rękojmi, gdyż okres dochodzenia praw z rękojmi pozostanie taki sam. Jednakże jego zawieszenie spowoduje możliwość dochodzenia uprawnień przez kupującego w późniejszym czasie, niż gdyby miało to miejsce bez dochodzenia uprawnień z tytułu gwarancji.

V. PODSUMOWANIE

- 1. W przypadku sprzedaży przez Producenta Optykowi praw okularowych co do zasady obowiązuje 2 letni okres rękojmi, liczony od chwili wydania rzeczy. Okres świadczeń gwarancyjnych jest uzależniony od oświadczenia gwarancyjnego Producenta opraw okularowych; w przypadku udzielenia gwarancji, bez wskazania terminu jest obowiązywania przyjmuje się, że jest to terminu dwuletni od dnia wydania towaru.**
- 2. Odpowiedzialność z tytułu rękojmi jest odpowiedzialnością ustawową i obowiązuje bez względu na stosowaną politykę serwisową. W relacjach pomiędzy przedsiębiorcami odpowiedzialność z tytułu rękojmi może podlegać modyfikacjom na zasadzie swobody kontraktowania, ale w granicach dopuszczalnych przez ustawę. Udzielenie gwarancji jest czynnością dobrowolną, dopiero z chwilą jej udzielenia aktualizują się ewentualne obowiązki po stronie sprzedawcy, na zasadach o treści przez niego wyznaczonych.**
- 3. Dalsza odsprzedaż oprawy okularowej, czy też wykonie przy jej pomocy dzieła przez Optyka, nie wpływa na termin odpowiedzialności z tytułu rękojmi. W przypadku uprawnień z tytułu gwarancji, od jej treści i zasad uzależnione będzie zarówno termin obowiązywania jak i ewentualne powiązanie z dalszą odsprzedażą przez Optyka.**

VI. ZASTRZEŻENIA

1. Założenia dotyczące stanu faktycznego przyjęte w Opinii zostały przedstawione w jej treści. Ewentualna zmiana tych założeń może wpłynąć na wnioski zawarte w niniejszej Opinii.
2. Opinia została opracowana z zachowaniem należytej staranności, przy uwzględnieniu dostępnych źródeł oraz informacji dotyczących treści obowiązującego prawa.
3. Opinia stanowi integralną całość i powinna być przedmiotem analizy wyłącznie jako całość. Wnioski cząstkowe wyciągane na podstawie jedynie niektórych fragmentów Opinii mogą okazać się nietrafne lub nieścisłe.
4. Opinia odnosi się do przedstawionych zagadnień i nie stanowi kompleksowej charakterystyki opisywanych reżimów odpowiedzialności.
5. Wnioski końcowe zawarte w Opinii zostały wyprowadzone w oparciu o stan faktyczny przedstawiony w Opinii. W przypadku jego zmiany należy sporządzić opinię uzupełniającą.

Arkadiusz Bądel

radca prawny

